

Preventie- en Handhavingsplan 'Alcohol'

Vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 27 mei 2014
In werking getreden d.d. 1 juli 2014

Inhoudsopgave

Begrippenlijst	3
Inleiding	4
1. Doelstellingen en focus	6
2. Acties om alcoholgebruik te voorkomen	7
2.1. Voorlichting	7
2.2. Begeleiding alcoholverkopers	7
3. Uitvoering handhavingsbeleid en handhavingsacties	8
3.1. Samenwerking met alcoholverstrekkers	8
3.1.1. Zelfregulerend vermogen alcoholverstrekkers	8
3.1.1.1. Structuur zelfregulerend vermogen	8
3.1.1.2. Gemeentelijke taak	9
3.1.2. Convenant 'Alcohol'	10
3.2. Toezichtstrategie	10
3.2.1. Systeemcontrole bij alcoholverstrekker zelf	10
3.2.2. Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP)	10
3.3. Sanctiestrategie	10
3.3.1. High trust, high penalty-principe	10
3.3.2. Sanctiebeleid	11
3.3.3. Bestuurlijke boete	11
3.4. Nalevingscommunicatie	11
4. Te behalen resultaten	12
4.1. Resultaten	12
4.2. Indicatoren	12
Bijlage 1: In de praktijk	13

Begrippenlijst

Apv	:	Algemene plaatselijke verordening van Veldhoven
Boa	:	Buitengewoon opsporingsambtenaar
DHW	:	Drank- en Horecawet
HUP	:	Handhavingsuitvoeringsprogramma
Nota LGB	:	Nota Lokaal Gezondheidsbeleid Veldhoven 2013-2017 "Iedereen kan gezonde keuzes maken"
NVWA	:	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Inleiding

Sinds 1 januari 2013 is de gemeente, in deze de burgemeester, verantwoordelijk geworden voor de Drank- en Horecawet (DHW). Het toezicht op de naleving van de DHW is daarbij overgegaan van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) naar de gemeente.

Per 1 januari 2014 is weer een belangrijke wijziging in de DHW doorgevoerd. De leeftijdsgrens voor alcoholhoudende drank is van 16 jaar naar 18 jaar verhoogd. Er mag geen alcohol aan jongeren onder 18 jaar verkocht worden en jongeren onder 18 jaar mogen geen alcohol aanwezig hebben op voor het publiek toegankelijke plaatsen (straat, park, café etc.). Reden hiervoor is dat jongeren beschermd moeten worden tegen de schadelijke gevolgen van alcohol.

Daarnaast is per 1 januari 2014 in de DHW (artikel 43a) een nieuwe verplichting voor gemeenten opgenomen. Gemeenten moeten namelijk voortaan een Preventie- en Handhavingsplan 'Alcohol' opstellen. Dit plan bevat de hoofdzaken van het beleid betreffende de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren en de handhaving van de wet. Uiterlijk 1 juli 2014 moet het eerste plan vastgesteld zijn door de gemeenteraad.

Inhoud plan

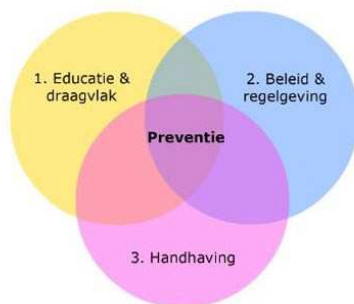
De DHW schrijft voor wat minimaal aangegeven moet worden in het plan, namelijk:

1. De doelstellingen van het Preventie- en Handhavingsplan 'Alcohol';
2. Acties die worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen, al dan niet in samenhang met andere preventieprogramma's als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet Publieke Gezondheid;
3. De wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en de handhavingsacties die in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
4. De resultaten in de door het plan bestreken periode die minimaal behaald dienen te worden.

In het voorliggende plan is voldaan aan deze wettelijke verplichting.

Verbinding preventie en handhaving

Effectief preventiebeleid is van groot belang, alsmede effectieve handhaving door gemeentelijke toezichthouders is een belangrijke schakel om de naleving van de DHW (onder andere de nieuwe leeftijdsgrens) te vergroten. Preventie en handhaving zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dit nieuwe Preventie- en Handhavingsplan 'Alcohol' biedt dan ook een uitgelezen mogelijkheid om preventie en handhaving met elkaar te verbinden. Dit komt zowel ten goede aan de gezondheid van de inwoners van Veldhoven als aan de preventie van alcoholgerelateerde problemen rond veiligheid en overlast, zoals vernielingen en geweld. De figuur hieronder illustreert de pijlers van het alcoholmatigingsproject 'Laat je niet flessen' en de verbinding tussen onder andere preventie en handhaving.

Figuur 1: Pijlers alcoholmatigingsproject 'Laat je niet flessen'

Samenspraak-traject

Veldhoven vertrouwt op de kracht van de eigen samenleving en de betrokkenheid van partijen. Dit komt tot uiting in de reeds vastgestelde Kadernota Samenspraak. Op 28 januari 2014 is een bijeenkomst georganiseerd voor diverse alcoholverstrekkers in Veldhoven. Hierbij waren vertegenwoordigers van commerciële horeca (inclusief Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Veldhoven), paracommerciële horeca (o.a. sportverenigingen en dorpscentra), supermarkten, slijterijen en het onderwijs (o.a. schoolfeesten) in Veldhoven aanwezig. Doel van deze bijeenkomst was dat zij, als alcoholverstrekkers, mee konden praten met de gemeente en politie over de inhoud van het op te stellen plan. Tijdens de bijeenkomst zijn volop ideeën en wensen geuit. In samenwerking met de betrokken alcoholverstrekkers en politie is dit plan en de daaraan gekoppelde uitvoering ingevuld. Dit plan laat zien dat de gemeente Veldhoven vertrouwen heeft in de kracht van de Veldhovense samenleving en dat zij zaken loslaat en overlaat aan betrokken partijen met verantwoordelijkheidsgevoel.

Intergemeentelijke/regionale samenwerking

Gebleken is dat gemeente Veldhoven voorop loopt in de regio met het opstellen van dit plan. Dit plan is lokaal ingevuld in samenspraak met betrokken lokale alcoholverstrekkers. Er is wel regionale en intergemeentelijke samenwerking gezocht voor de uitvoering van dit plan. Deze aanvulling kan voortkomen vanuit een streven naar een efficiënte inzet van handhavend personeel, maar ook vanuit het bovengemeentelijke karakter van sommige problemen. Intergemeentelijke of regionale samenwerking is bijvoorbeeld een pre bij leeftijdsgrenzencontroles. Met name dat buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) steeds meer herkend worden maakt het op den duur moeilijk voor lokale boa's om leeftijdsgrensovertredingen op heterdaad vast te stellen. Uitwisseling van ervaringen van andere gemeenten biedt bovendien vaak inspiratie. De gemeente Veldhoven staat dan ook open voor intergemeentelijke en regionale samenwerking in de uitvoering. Het is daarnaast van belang dat dit onderwerp op de agenda blijft van de bestuurders in de regio.

Looptijd

Het Preventie- en Handhavingsplan 'Alcohol' dient gelijktijdig met de lokale nota gezondheidsbeleid te worden vastgesteld. De Nota Lokaal Gezondheidsbeleid Veldhoven 2013-2017 "Iedereen kan gezonde keuzes maken" (Nota LGB) is reeds vastgesteld en heeft een looptijd van 2013 t/m 2016. Voor meerdere preventie-onderdelen van dit plan wordt verwezen naar de vastgestelde Nota LGB of worden passages daaruit geciteerd. Vanwege de looptijd van de Nota LGB wordt het Preventie- en Handhavingsplan 'Alcohol' vastgesteld voor de looptijd van 1 juli 2014 t/m 31 december 2016. Vanaf 1 januari 2017 lopen beide beleidsstukken gelijk op qua looptijd.

1. Doelstellingen en focus

De wetgever heeft met de wijziging van de DHW per 1 januari 2013 en 1 januari 2014 meerdere doelstellingen voor ogen gehad. Ten aanzien van dit plan gaat het met name om de volgende doelstellingen:

1. Het terugdringen van het alcoholgebruik beneden de wettelijke leeftijdsgrenzen;
2. Het tegengaan van alcoholgerelateerde verstoring van de openbare orde en veiligheid (bijvoorbeeld: overlast, agressie en geweld).

Deze doelstellingen worden met dit plan ook nagestreefd.

Daarnaast is nog een aantal aanvullende doelstellingen ten aanzien van preventie en handhaving omtrent 'alcohol' geformuleerd:

3. Het verantwoord verstrekken aan en gebruiken van alcohol (inclusief het voorkomen van het doorschenken van alcohol aan dronken personen), met name gericht op jongeren;
4. Het geven van vertrouwen aan alcoholverstrekkers, waarbij de gemeente regie voert;
5. Het naleven van alcoholgerelateerde wet- en regelgeving door alcoholverstrekkers en jongeren, o.a. DHW en Algemene plaatselijke verordening (Apv);
6. Het doelmatig inzetten van de toezichts- en handhavingscapaciteit gericht op naleving van alcoholgerelateerde wet- en regelgeving, o.a. DHW en Apv;
7. Duidelijkheid creëren voor betrokken partijen (o.a. onderwijs, commerciële en paracommerciële horeca, supermarkten en slijterijen) in op te leggen sancties bij alcoholgerelateerde overtredingen.

Bovenstaande doelstellingen sluiten aan bij de filosofie van de gemeente Veldhoven. De gezondheid van de Veldhovense inwoners, onder andere van jongeren staat in Veldhoven immers hoog in het vaandel. Ook is het belangrijk dat de Veldhovense samenleving veilig en leefbaar is. De samenwerking met partners buiten de gemeentelijke organisatie, waarbij er vertrouwen wordt gegeven aan de partners en de gemeente zaken loslaat en overlaat aan hen past geheel bij 'Veldhoven neemt de regie, bedrijfsconcept gemeente Veldhoven 2010-2015'.

Ten aanzien van preventie wordt verwezen naar de door de gemeenteraad vastgestelde Nota LGB. In de Nota LGB zijn speerpunten en uitgangspunten die het onderwerp 'alcohol' raken, aangegeven. Hierbij gaat het om:

- Alcohol- en drugsgebruik;
- Jeugd en opvoeding (incl. de rol van ouders);
- Weerbaarheid;
- Integrale aanpak.

De gemeenteraad heeft daarbij bepaald dat er extra aandacht moet zijn voor alcohol- en drugsgebruik bij jeugd. Door nu te investeren in gezond gedrag voor de jeugd op het gebied van alcohol, is de gezondheidswinst op termijn het grootst. Daarnaast heeft een goed beleid ook positieve gevolgen voor de veiligheid, leefbaarheid en openbare orde in de gemeente. De speerpunten sluiten aan bij hetgeen is vastgelegd binnen het jeugdbeleid en het brede schoolbeleid.

Focus

Uitgaande van bovenstaande doelstellingen ligt de focus op de volgende aspecten:

1. Het verstrekken van drank aan jongeren onder 18 jaar;
2. Het doorschenken aan mensen die reeds teveel gedronken hebben;
3. Illegale horeca-activiteiten. Illegale horeca-activiteiten zijn bijvoorbeeld horeca-activiteiten bij paracommerciële horeca-inrichtingen die verboden zijn op grond van de Apv.

2. Acties om alcoholgebruik te voorkomen

In de Nota LGB is alcoholpreventie reeds opgenomen. Dit wordt dan ook in stand gehouden. In dit plan wordt slechts een aanvulling hierop gegeven.

2.1. Voorlichting

- Alcoholvoorlichting vindt vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin plaats op het Sondervick College. Met Novadic-Kentron zijn (subsidiegerelateerde) afspraken gemaakt over voorlichtingsactiviteiten, zo ook bij Brede School Veldhoven. In het basisonderwijs wordt, als logisch onderdeel van het curriculum, in nauwe samenwerking met Novadic-Kentron aandacht besteed aan preventie (alcohol/drugs), gericht op het omgaan met groepsdruk.
- Het Centrum voor Jeugd en Gezin en Novadic-Kentron ontplooiën momenteel extra activiteiten voor jongeren. Dit betreft een integrale aanpak, gericht op zowel jeugd als ouders. Hierbij wordt o.a. aandacht besteed aan het versterken van de sociale vaardigheden. De extra aandacht wordt de komende jaren bekostigd uit het lokaal gezondheidsbeleid, daarna wordt dit geacht onderdeel te zijn geworden van de reguliere activiteiten van de partners.
- Extra aandacht wordt besteed aan het betrekken van de ouders bij de voorlichting. Op die manier kan een extra ingang richting jongeren worden gecreëerd. Zo zal bijvoorbeeld door de gemeente in een nader te bepalen frequentie een voorlichtingsbrief over alcohol naar de ouders van de jongeren worden verstuurd. In februari 2014 is een dergelijke brief al verstuurd, deze was met name gericht op de leeftijdsverhoging voor alcohol van 16 jaar naar 18 jaar. Bij individuele gevallen vindt gerichte participatie van de ouders plaats.
- Er worden (blaas)acties bij evenementen en schoolfeesten gehouden. Hierbij vindt ook voorlichting plaats.
- Ook binnen de 'Jongeren op Straataanpak' wordt aandacht besteed aan alcoholgebruik.

2.2. Begeleiding alcoholverkopers

De alcoholverstrekkers hebben aangegeven geholpen te willen worden op het gebied van controle die ze zelf moeten uitvoeren om de leeftijd vast te stellen van degene die alcohol koopt. Om deze reden zal elk bedrijf/instelling/vereniging een instructie voor personeel en vrijwilligers opstellen. Op die manier kan de preventie en controle op unanieme wijze in het bedrijf, de instelling en de vereniging vorm worden gegeven. Op deze manier wordt begeleiding geboden aan degenen die de leeftijdscontrole daadwerkelijk moeten uitvoeren, namelijk de verkopers van alcohol (d.w.z. caissières, barpersoneel etc.).

3. Uitvoering handhavingsbeleid en handhavingsacties

De gemeente is sinds 1 januari 2013 de belangrijkste uitvoerder van de Drank- en Horecawet, waaronder op het gebied van handhaving. De grondslag voor toezicht en handhaving op het gebied van alcohol is onder andere te vinden in de DHW, maar sinds 1 januari 2014 ook in de Veldhovense Apv.

Per 1 januari 2014 is de scope van controle nog groter geworden, aangezien de leeftijdsgrens voor alcohol is verhoogd van 16 jaar naar 18 jaar. Daarbij is geen extra budget ter beschikking gesteld door het Rijk. Het is dus van belang dat toezichts- en handhavingscapaciteit effectief en doelmatig ingezet wordt, rekening houdend met de beschikbare bestaande middelen. De gemeente Veldhoven wil 'regiegemeente' zijn. De hierna beschreven samenwerking met alcoholverstrekkers past in deze rol.

3.1. Samenwerking met alcoholverstrekkers

De DHW biedt, vanwege de decentrale benadering, sinds 2013 de ruimte voor nieuwe mogelijkheden om een effectieve publiek-private samenwerking aan te gaan, zowel bij de invulling, als ook bij het uitvoering van gestelde doelen. Alcoholverstrekkers kunnen de gemeente ondersteunen bij het toezicht en de handhaving, maar meer nog bij het streven naar een klimaat waarin alcohol op verantwoorde wijze wordt aangeboden.

De markt heeft een belangrijke rol in de signalering van misstanden die een risico vormen voor de doelstelling 'verantwoorde verstrekking van alcohol'. Deze kunnen variëren van kleine individuele incidenten, tot grootschalige structurele problemen. Effectieve samenwerking met partijen biedt hier voldoende kansen om te komen tot een doelmatige en effectieve inzet van gemeentelijke middelen op momenten waarop zij daadwerkelijk nodig zijn. Het gaat om een constructieve samenwerking binnen vastgestelde kaders. Deze manier van werken en de daaraan gekoppelde eigen verantwoordelijkheid biedt daarnaast meer ruimte voor de alcoholverstrekker om sancties te voorkomen.

3.1.1. Zelfregulerend vermogen alcoholverstrekkers

Hoewel het verleidelijk is om een overtreding die begaan wordt door een ander direct te melden bij de gemeente, dient er eerst te worden gekeken naar het zelfregulerend vermogen van de alcoholverstrekkers. Hierbij is het voorbeeld van gemeente Eindhoven als basis genomen, wat op een kleinere schaalgrootte is uitgewerkt voor Veldhoven.

Bij het zelfregulerend vermogen bij alcoholverstrekkers komen we terug op het principe van 'sociale controle', maar dan vanuit een collectief van ondernemers/verenigingen/instellingen. Het elkaar aanspreken op onbewuste of zelfs bewuste misstanden dient een vanzelfsprekendheid te worden. Temeer omdat het hierbij niet enkel gaat om een gedeelde verantwoordelijkheid, maar ook een gedeeld belang (o.a. een zuivere branche). Het spreekt natuurlijk voor zich dat ondernemers/verenigingen/instellingen hun collegae zelf ook individueel mogen aanspreken op misstanden.

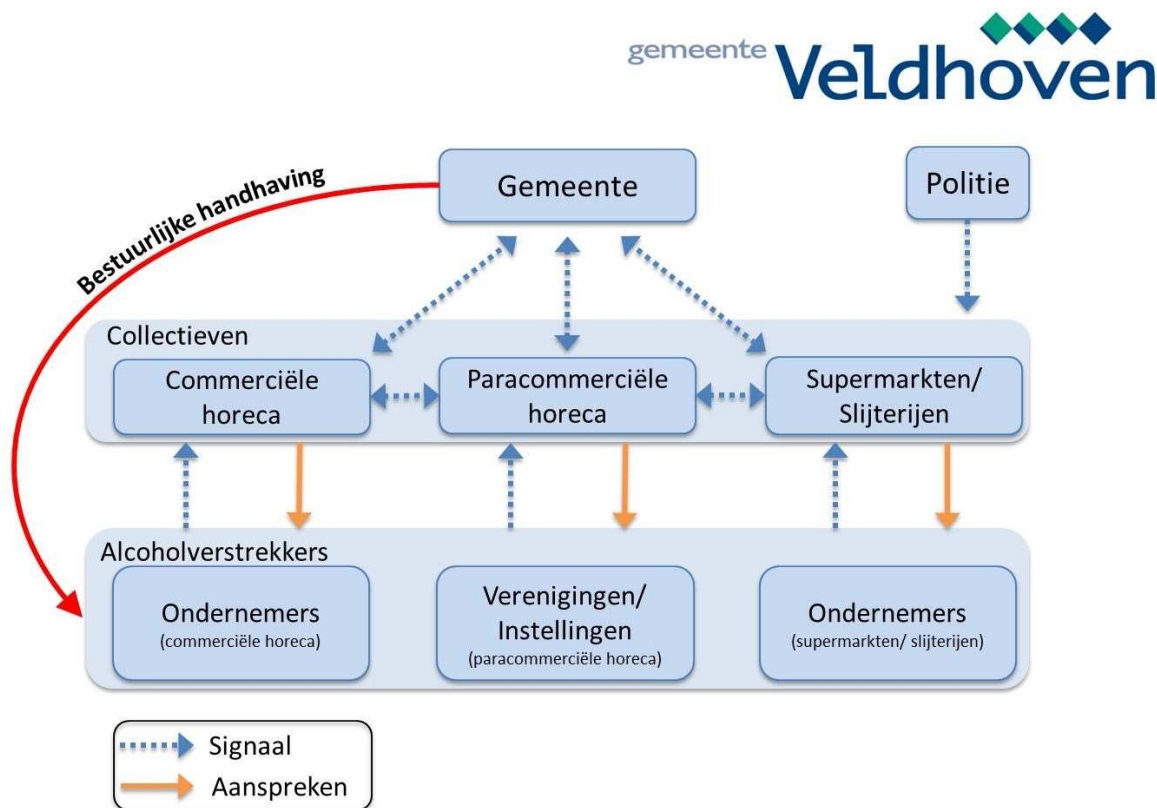
3.1.1.1. Structuur zelfregulerend vermogen

Een functionele invulling van deze nieuwe rol voor alcoholverstrekkers is gebaat bij structuur. Er moet immers worden voorkomen dat een chaos van individuele constatering ontstaat, waarbij geen objectief zicht is op de daadwerkelijke omvang van de problemen. Om deze reden wordt een collectief per branche geformeerd. De hierna volgende figuur is van toepassing op de volgende branches in Veldhoven:

- Commerciële horeca;
- Paracommerciële horeca (sport, sociaal-cultureel en overig);
- Detailhandel (supermarkten en slijterijen).

Ter uitvoering van dit plan worden de collectieven daadwerkelijk gevormd en worden tussen de gemeente, de politie en de collectieven nadere afspraken gemaakt.

In figuur 2 is aangegeven hoe signalen via het collectief dienen te lopen.

Figuur 2: Zelfregulerend vermogen alcoholverstrekkers

- Misstanden bij alcoholverstrekkers kunnen door allerlei partijen worden gesignaleerd, bijvoorbeeld een individuele ondernemer/vereniging/instelling uit dezelfde branche of uit een andere branche, politie of gemeente.
- Dit signaal wordt bij het collectief van de betreffende branche, waarin de misstanden zich begeven, aangegeven.
- Het collectief van de branche probeert de ondernemer/vereniging/instelling de goede richting in te bewegen. Hierbij kan worden verwezen naar de mogelijke gevolgen van het in stand houden van een onwenselijke situatie, namelijk bestuurlijk ingrijpen.
- Blijft het resultaat uit, wordt door het collectief om bestuurlijk optreden van de gemeente verzocht. De gemeente neemt alleen signalen vanuit het collectief in behandeling (m.u.v. de signalen die de gemeentelijke taak betreffen, zie hieronder), individuele signalen komen namelijk bij het collectief binnen.

3.1.1.2. Gemeentelijke taak

Een aantal taken wordt dus opgepakt door de alcoholverstrekkers zelf. Tot de gemeentelijke taak behoren echter wel het toezicht en de handhaving op:

- Verzoek vanuit het collectief, als het escalatieniveau bereikt is;
- Het verstrekken van drank aan jongeren onder 18 jaar. Dit ter uitvoering van het gemeentelijk alcoholmatigingsbeleid;
- Het doorschenken aan mensen die reeds teveel gedronken hebben. Dit ter uitvoering van het gemeentelijk alcoholmatigingsbeleid;
- Situaties met betrekking tot alcohol die zich niet bevinden bij de bovengenoemde branches van alcoholverstrekkers en dus niet tot een collectief behoren en daar dus niet belegd kunnen worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:
 - Evenementen;
 - Schoolfeesten;
 - Hokken en keten;

- Illegale horeca-activiteiten.

Het is noodzakelijk dat de gemeente in staat is om invulling te geven aan het toezicht en de handhaving dat door marktpartijen niet ingevuld kan worden. Handhaving wordt op deze manier pas als laatste redmiddel ingezet, echter handhaving blijft de kritieke randvoorwaarde tot succes.

3.1.2. Convenant 'Alcohol'

Een deel van de afspraken tussen de gemeente en de alcoholverstrekkers wordt vastgelegd in het nieuwe convenant 'Alcohol'. De alcoholverstrekkers hebben aangegeven een dergelijk convenant aan te willen gaan. Een dergelijk convenant geeft het collectieve commitment weer bij de aanpak rondom alcoholverstreking en -gebruik. Deze wens wordt van harte ondersteund en nader uitgewerkt als uitvoering van dit plan (zie bijlage 1).

3.2. Toezichtstrategie

Toezicht op naleving van de DHW bestaat uit diverse soorten controles, namelijk:

- Basiscontrole (controle bij vergunningplichtige bedrijven, bij niet-vergunningplichtige bedrijven en bij bedrijven met een alcoholverkoopverbod);
- Leeftijdsgrenzencontrole bij alcoholverstrekkers en jongeren (met name bij de 'hotspots' in Veldhoven);
- Bijzondere controle: controle van specifieke thema's of aspecten (zoals controle op het doorschenken aan dronken personen, controle in het openbaar gebied of controle op hokken en keten);
- Controle op tijdelijke activiteiten (met name evenementen en schoolfeesten).

De hiervoor onder 3.1. uitgewerkte benadering in samenwerking bij toezicht is een onderdeel van de toezichtstrategie. De toezichtfunctie vanuit de gemeente en politie kan op deze manier op den duur verlaagd worden bij een goed lopend zelfregulerend vermogen van de alcoholverstrekkers.

3.2.1. Systeemcontrole bij alcoholverstrekker zelf

De toezichtfunctie van de gemeente en politie zou op den duur nog verder verlaagd kunnen worden, indien alcoholverstrekkers een goed functionerende systeemcontrole bij hun eigen bedrijf/vereniging/instelling hebben. In bijlage 1 is deze systeemcontrole nader uitgewerkt. Minder controles op plaatsen waar een dergelijke systeemcontrole wordt ingezet, betekent dat de aandacht van de gemeente en politie kan worden verlegd naar plaatsen waar veel jongeren komen en waar de bepalingen van de DHW minder goed worden nageleefd.

3.2.2. Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP)

De diverse soorten controles met bijbehorende frequentie zijn nader uitgewerkt in het HUP van de gemeente Veldhoven. Dit HUP wordt momenteel jaarlijks opgesteld. In het HUP wordt rekening gehouden met de in dit plan beschreven toezichtstrategie.

3.3. Sanctiestrategie

Op het moment dat het nodig is, zal gesanctioneerd worden door de gemeente en/of politie. Er zijn diverse sancties voorhanden op grond van de DHW en de Apv.

3.3.1. High trust, high penalty-principe

Een van de uitgangspunten van het high trust, high penalty principe is dat de alcoholverstrekkers het vertrouwen krijgen van de gemeente. Dit is uiteraard het geval bij het systeem van het zelfregulerend vermogen van de alcoholverstrekkers. Indien het vertrouwen is geschaad, volgt handhaving volgens het 'high trust, high penalty' principe. In de sanctionering wordt het door de partijen doorlopen proces om een ondernemer/vereniging/instelling te corrigeren meegenomen.

Als de markt alles heeft gedaan om iemand de juiste weg in te sturen, maar deze persoon er desondanks voor kiest om het verkeerde pad te blijven bewandelen, zal de sanctie ingrijpend zijn.

3.3.2. Sanctiebeleid

Er is een diversiteit aan sancties bij overtredingen op grond van de Drank- en Horecawet en de Apv op te leggen. Daarbij zijn in sommige gevallen beperkingen van toepassing. De bij dit plan betrokken alcoholverstrekkers hebben verzocht om duidelijkheid in op te leggen sancties bij overtredingen.

Als uitvloeisel van dit plan wordt een sanctiebeleid vastgesteld door de burgemeester en het college, waarin per overtreding door alcoholverstrekkers dan wel alcoholgebruikers uiteengezet is welke sanctie opgelegd wordt en via welke stappen deze toegepast wordt. Bijvoorbeeld: bij overtreding x wordt een last onder bestuursdwang opgelegd en bij overtreding y wordt de Drank- en Horecaverunning ingetrokken. Bij de invulling van het sanctiebeleid worden onderdelen van de Brabantse Handhavingsstrategie en het Brabants Alcohol- en Horecasanctiebeleid betrokken.

3.3.3. Bestuurlijke boete

In het 'Besluit bestuurlijke boete Drank- en Horecawet' staat voor welke overtredingen van de DHW een bestuurlijke boete opgelegd kan worden en wat de hoogte van die boete in dat geval is. In het vast te stellen sanctiebeleid wordt vastgelegd wanneer toepassing van de bestuurlijke boete aan de orde is als eerste sanctiemiddel. De gemeente Veldhoven past vanaf 1 januari 2015 het instrument 'bestuurlijke boete' toe. Het jaar 2014 is een overgangsjaar waarin alcoholverstrekkers en jongeren die in 2014 over de schreef gaan nog geen bestuurlijke boete krijgen, maar een alternatief bestuurlijk en/of strafrechtelijk handhavingstraject ingaan. De betrokken alcoholverstrekkers hebben om dit overgangsjaar verzocht.

3.4. Nalevingscommunicatie

Het effect van toezicht en handhaving neemt toe door communicatie als extra instrument in te zetten. Het werkingsprincipe is gebaseerd op het vergroten van de subjectieve pakkans. Hoe hoog schat iemand die de regels overtreedt, de kans in dat hij bij een controle gepakt wordt? Deze subjectieve pakkans is medebepalend voor het uiteindelijke naleefgedrag. Er kan bijvoorbeeld gecommuniceerd worden over toekomstige toezichtprojecten en resultaten van handhavingsacties.

4. Te behalen resultaten

De cijfers uit de Jeugdmonitor 12 t/m 18 jaar 2011-2012 van GGD Brabant-Zuidoost worden gebruikt als referentiepunt om de resultaten voor het alcoholgebruik beneden de wettelijke leeftijdsgrenzen te kunnen meten. Eind 2015 wordt opnieuw de Jeugdmonitor gehouden en begin 2016 zullen hiervan de resultaten bekend zijn. Deze cijfers zullen gebruikt worden om de meting van de behaalde resultaten uit te voeren. De Volwassenmonitor (19 t/m 24-jarigen) wordt in 2016 opnieuw gehouden, waarvan in de loop van 2017 de gegevens bekend zijn. Gezien de looptijd van dit plan kunnen deze gegevens niet meegenomen worden bij het meten van de resultaten van dit plan, maar deze gegevens zullen hoe dan ook bruikbaar zijn in de praktijk.

De gemeentelijke handhavingstaken op het gebied van de Drank- en Horecawet zijn relatief nieuw en de nieuwe werkwijze in dit plan daaromtrent ook. Dit betekent dat vanaf 1 juli 2014 een nulmeting uitgevoerd kan worden. De cijfers uit de periode van 1 juli 2014 tot 1 juli 2015 worden om die reden gebruikt als basisjaar.

4.1. Resultaten

Het streven is om eind 2016 de volgende resultaten bereikt te hebben:

1. Het alcoholgebruik beneden de wettelijke leeftijdsgrenzen en dronkenschap (met name tijdens uitgaansavonden in het publieke domein) is verminderd ten opzichte van de cijfers uit de Jeugdmonitor 12 t/m 18 jaar 2011-2012 van GGD Brabant-Zuidoost;
2. De alcoholgerelateerde verstoring van de openbare orde en veiligheid (bijvoorbeeld: overlast, agressie en geweld) is afgenomen ten opzichte van het basisjaar;
3. De naleving van alcoholgerelateerde wet- en regelgeving door alcoholverstrekkers en jongeren, o.a. DHW en Apv is verbeterd ten opzichte van het basisjaar.

4.2. Indicatoren

Om de te behalen resultaten te kunnen meten, worden in ieder geval de onderstaande indicatoren gebruikt.

1. Alcoholgebruik beneden de wettelijke leeftijdsgrenzen en dronkenschap (met name tijdens uitgaansavonden in het publieke domein):
 - Cijfers uit de Jeugdmonitor 12 t/m 18 jaar 2011-2012 van GGD Brabant-Zuidoost;
 - Aantal geregistreerde alcoholgerelateerde meldingen en processen-verbaal bij politie.
2. Alcoholgerelateerde verstoring van de openbare orde en veiligheid:
 - Aantal geregistreerde alcoholgerelateerde meldingen bij politie;
 - Aantal geregistreerde alcoholgerelateerde meldingen bij gemeente.
3. Naleving van alcoholgerelateerde wet- en regelgeving:
 - Aantal alcoholgerelateerde processen-verbaal opgelegd door politie;
 - Aantal alcoholgerelateerde bestuurlijke handhavingsprocedures door gemeente;
 - Aantal alcoholgerelateerde bestuurlijke boetes door gemeente;
 - Aantal opgeloste zaken vanuit diverse zelfregulerende collectieven.

Bijlage 1

In de praktijk

In de gekozen benadering van 'zelfregulerend vermogen' wordt het instrument 'handhaving' door de gemeente en politie pas als laatste redmiddel ingezet. Dit doet echter niets af aan het belang ervan. Zonder een effectieve handhaving op geconstateerde overtredingen heeft de gezamenlijke inspanning geen enkele zin. Handhaving is een kritieke randvoorwaarde tot succes.

Door de effectieve bijdrage van de partijen in het signaleren en corrigeren van problemen, kan de vereiste inzet van toezicht en handhaving op den duur teruggebracht worden. Deze beperktere handhaving dient echter wel een maximaal effect te hebben. De gemeente legt een grote verantwoordelijkheid bij de alcoholverstrekkers als het gaat om het waarborgen van een gezond en veilig alcoholgebruik. Hierbij wordt vertrouwd op het vakmanschap en de verantwoordelijke houding van de alcoholverstrekkers. Het is van belang om goede afspraken met elkaar te maken over de uitvoering van de benadering.

Periodiek overleg

De bij de gemeente, de politie en de markt aanwezige kennis wordt periodiek gedeeld. Vanuit deze gedeelde inzichten wordt bekeken of de gezamenlijke inzet goed loopt en of deze bijsturing behoeft.

Convenant 'Alcohol'

Een deel van de afspraken komt in het convenant 'Alcohol' terug. In dit convenant komen onder andere de volgende zaken naar voren:

- Het verantwoord verstrekken van alcohol;
- Het zelfregulerend vermogen van de alcoholverstrekkers;
- Het 'high trust, high penalty-principe' bij sanctioneren;
- Systeemcontrole bij alcoholverstrekker zelf.

Systeemcontrole bij alcoholverstrekker zelf

Als verlengstuk van het zelfregulerend vermogen, bestaat ook de mogelijkheid tot een systeemcontrole bij de alcoholverstrekker zelf. Op basis van ervaringen van de NVA dient een goede systeemcontrole te voldoen aan drie vereisten:

1. Het moet gaan om een goed omschreven en deugdelijk systeem. Daarbij valt te denken aan technische oplossingen zoals cameratoezicht, piepsignalen bij de kassa, polsbandjes in de horeca, maar ook aan borging in het personeelsbeleid.
2. Aandacht moet zijn besteed aan de continuïteit van het systeem. Hierbij valt te denken aan een periodieke instructie van het personeel, het inwerken van nieuw personeel, het inbouwen van evaluatiemomenten, etc.
3. De alcoholverstrekker dient regelmatig zelf het systeem te controleren om te zien of het systeem nog optimaal functioneert.

Als blijkt dat het systeem van het horecabedrijf, de vereniging dan wel de instelling goed functioneert, zal dat op termijn kunnen leiden tot minder controles.